

Worden wie je bent!

de school van nu voor de wereld van morgen

Gewoon gelukkig zijn aan de rand van bos en duin

Beleidsplan Sociale Veiligheid

Deelaanpak

Openbaar Primair Onderwijs Terschelling

(OPOT)

Versie 2023-12-12

Inhoud

Inleiding	3
1. Visie & waarden	4
1.1 Visie en waarden	4
1.2 Afspraken en regels	6
1.3 Actiepunten	8
2. Inzicht	9
2.1 Veiligheidsrisico's en incidenten	9
2.2 Monitoring	9
3. Voorwaarden scheppen.....	12
3.1 organisatie	12
3.2 Fysieke ruimte	13
3.3 Samenwerken	13
3.4 Actiepunten	14
4. Pedagogisch handelen	15
4.1 Pedagogisch vakmanschap.....	15
4.2 Team.....	15
4.3 Ouders	16
4.4 Actiepunten	17
5. Preventie	18
5.1 Leerlingen	18
5.2 Personeel	19
5.3 Actiepunten	20
6. Signaleren.....	21
6.1 Signaleren.....	21
6.2 Handelen, evalueren en samenwerken	21
6.3 Actiepunten	22
Bijlage 1 Overzicht belangrijke gegevens personen en (mail-)adressen	23
Bijlage 2 Sociale kaart Terschelling	24
Bijlage 3 Sanctieladder leerlingen	25
Bijlage 4 Sanctieladder personeel.....	26
Bijlage 5 Kernwaarden: plezier, geloof in eigen kunnen en jezelf kunnen zijn	27

Inleiding

Per 1 augustus 2015 is voor scholen in het basisonderwijs de wettelijke bepaling over de sociale veiligheid van leerlingen op school in werking getreden. De wet regelt een zorgplicht voor scholen. Er is bepaald dat sprake moet zijn van het voeren van een veiligheidsbeleid, het aanstellen van een veiligheidscoördinator en jaarlijkse monitoring van de veiligheidsbeleving van leerlingen.

Het Openbaar Onderwijs Terschelling (OOT) is wettelijk verplicht een veiligheidsplan voor sociale veiligheid op te stellen. Dit plan beschrijft het beleid en de afspraken op het gebied van de sociale, fysieke en psychische veiligheid op de scholen. De grondslag voor dit plan wordt gevormd door wettelijke eisen, zoals passages in de Grondwet over discriminatie, de Wet op het primair onderwijs en de Arbeidsomstandighedenwet.

Het doel van ons veiligheidsbeleid is om organisatiebreed alle vormen van pesten, agressie, geweld, discriminatie en seksuele intimidatie binnen of in de directe omgeving van de school te voorkomen en daar waar zich incidenten voordoen adequate maatregelen te treffen om verdere escalatie te voorkomen. Daarnaast richt ons veiligheidsbeleid zich op het voorkomen van fysiek onveilige situaties. Het bestuur, de directie en de medewerkers zijn samen verantwoordelijk voor de uitvoering van het veiligheidsbeleid.

Voor de opbouw van dit beleidsplan is het digitale format van stichting School en Veiligheid als leidraad gebruikt. In de inhoudsopgave treft u de uiteenzetting aan. Er wordt in het plan verwezen naar een protocol middels een link of plaats waar het desbetreffende protocol is opgeslagen.

Het beleidsplan kan worden ingezien op de website van de scholen:

- [Protocollen | OBS Prinses Margrietschool Terschelling](#)
- [Protocollen | OBS 't Jok \(obsjok.nl\)](#)
- [Protocollen | OBS 't Hunnighouwersgat](#)

Voor vragen of opmerkingen over het beleidsplan Sociale Veiligheid kunt u terecht bij de veiligheidscoördinator van de scholen: Kees-Jan Doeksen. E-mail: Kees-Jan.doeksen@schylgerjouw.nl

1. Visie & waarden

1.1 Visie en waarden

Visie op sociale veiligheid

Het sociale veiligheidsplan is een integraal beleidsplan OOT voor de sociale en ook de fysieke veiligheid, waarin wij streven naar een leef- en leerklimaat waarin leerlingen, ouders en medewerkers zich veilig voelen en zich positief verbonden voelen met de school. Wij streven ernaar om ons preventief en curatief beleid zoveel mogelijk organisatiebreed uit te voeren met een doorgaande lijn van primair onderwijs naar het voortgezet onderwijs op Terschelling.

Het OPOT heeft drie basisscholen in de dorpskernen van West, Midsland en Hoorn.

De kernwaarden van het OPOT zijn geloof in eigen kunnen, jezelf mogen zijn en plezier.

Deze kernwaarden komen terug in het dagelijks handelen in de groepen, de keuzes die we maken als ook de wijze waarop we als medewerkers met elkaar omgaan, zie bijlage 5. De drie scholen staan voor openbaar onderwijs, handelen hiernaar en dragen dit uit. Kenmerken van een openbare school zijn in het algemeen:

- Pluriformiteit, dat wil zeggen dat er ruimte dient te worden geboden aan de verschillende godsdienstige en levensbeschouwelijke opvattingen die er in onze samenleving bestaan.
- Emancipatie en tolerantie, dat wil zeggen dat in de openbare school de principiële gelijkwaardigheid van opvattingen wordt gegarandeerd. Het onderwijs wordt gegeven met eerbiediging van ieders levensovertuiging.
- Algemene toegankelijkheid: de openbare school weigert geen leerlingen op grond van ras of levensovertuiging, vanuit de wettelijke opdracht dat de gemeente moet zorgen voor voldoende en kwalitatief goed openbaar onderwijs.
- Godsdienst- en vormingsonderwijs: de openbare school dient gelegenheid te geven voor het volgen van godsdienstonderwijs of levensbeschouwelijk onderwijs.

Op onze scholen hechten we veel waarde aan het creëren van een pedagogisch en didactisch klimaat waarin leerlingen zich optimaal kunnen ontwikkelen. We leren leerlingen om te gaan met vrijheid, verantwoordelijkheid en om over grenzen heen te kijken in ons (burgerschaps-) onderwijs. Ze leren op zichzelf te vertrouwen en worden weerbaar. Leerlingen gaan op ontdekking naar zichzelf en de wereld om hen heen. Respect, hulpvaardigheid en empathie helpen hen om samen te leven met anderen. Daarnaast besteden we ruime aandacht aan een gezonde leefstijl, zowel fysiek als mentaal, met onder andere sport, spel, bewegen en gezonde voeding.

Ook de digitale wereld is een belangrijk speelveld van de toekomst. Vanuit een werelds perspectief vergroten kinderen hun kennis, gevoel van verantwoordelijkheid, zelfrespect en daardoor hun vrijheid. We zorgen ervoor dat kinderen kennismaken met bestaande tradities en praktijken, zoals sociaal-politieke, culturele en professionele aspecten. Dit helpt kinderen om maatschappelijke vraagstukken van deze tijd te begrijpen en na te denken over zinvolle oplossingen. Filosofie en levensbeschouwing, kennismaking met religie, het leren rekening houden met minderheden, diversiteit, duurzaamheid, verdeling en mensenrechten maken ook deel uit van dit domein. We streven ernaar om een rijke leeromgeving te creëren waarin leerlingen zich kunnen ontwikkelen op zowel cognitief, sociaal-emotioneel als creatief gebied en zo bereiden we onze leerlingen voor op hun toekomst.

Onze aanpak is gericht op het creëren van een zodanig schoolklimaat dat onze leerlingen en medewerkers werken en leren in een veilige omgeving waardoor uitval wordt voorkomen. Dit blijkt uit een samenhangende aanpak met aandacht voor:

- het pedagogisch-didactische klimaat
- zicht op de sociale veiligheid van de leerlingen

- gedragsregels en protocollen
- aanpak van (digitaal) pesten

Kernwaarden

Geloof in eigen kunnen, jezelf kunnen zijn en plezier zijn voor het OPOT de kernwaarden van waaruit er met leerlingen wordt gewerkt. De kernwaarden zijn door de drie teams in gezamenlijkheid gekozen en worden op iedere school op eigen wijze uitgedragen. De organisatie van het OPOT draagt zorg voor het doorleven van de kernwaarden in alle lagen van de school. Een leerkracht met geloof in eigen kunnen werkt met plezier om leerlingen zichzelf te leren zijn. Een leerling die gelooft in eigen kunnen is in staat een volgende stap in de ontwikkeling te zetten om zichzelf te kunnen zijn. Bij alles wat we doen binnen het OPOT stellen we onszelf voortdurend de vragen die terugvoeren naar deze drie kernwaarden.

De leerkracht heeft de verantwoordelijkheid om de sociale veiligheid in de groep te waarborgen en laat in woord en gebaar blijken het waardevol te vinden dat de leerlingen respectvol met elkaar omgaan. Daartoe bespreekt en oefent de leerkracht de afgesproken gedrags- en omgangsregels met de leerlingen. Indien daar aanleiding toe is geeft de leerkracht grenzen aan, corrigeert en stimuleert het gewenste gedrag als de regels overtreden worden. De regels zijn zichtbaar in de school en duidelijk voor de leerlingen. De gedrags- en omgangsregels dienen tevens als basis voor het anti-pestprotocol, zie websites van de scholen. Om in woord en daad een veilig sociaal klimaat te bevorderen, reageert de leerkracht onmiddellijk en adequaat op pestgedrag en kwetsende opmerkingen.

De driehoek ouder-kind-school zien we als basis voor onze scholen. Deze driehoek kan alleen goed functioneren als we betrokken zijn, ons veilig voelen, de communicatie open, eerlijk en respectvol is en op basis van vertrouwen.

Burgerschapsofdracht

Al onze leerlingen wonen op Terschelling. Er zijn kinderen uit Terschellinger gezinnen die al generaties lang op het eiland wonen en kinderen waarvan de ouders hebben gekozen voor wonen en werken op Terschelling. Het aantal leerlingen met een niet-westerse achtergrond is beperkt en ligt lager dan het landelijke gemiddelde. Alle kinderen blijven voor onderwijs op het eiland. Er zijn geen scholen voor speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs. De eilander scholen vangen alle kinderen op, gaan daarmee de grens van passend onderwijs voorbij. Op deze wijze krijgen de eilander kinderen mee dat iedereen erbij hoort, mag zijn wie hij is met eigen mogelijkheden en talenten.

Om ervoor te zorgen dat we met ons burgerschapsonderwijs in ieder geval de verplichte doelen dekken, is er gekozen voor het werken met zowel de SEL als Burgerschaplijn vanuit de methode Kwink. Idee daarbij is dat op de basisscholen dezelfde 'taal' wordt gesproken waar het om dit fundament gaat. Daarnaast zit burgerschapsvorming verweven in het thematisch onderwijs vanuit de Kernconcepten (Prinses Margrietschool en 't Jok) en IPC ('t Hunnighouwersgat). Daarmee integreren we het geleerde vanuit Kwink in ons dagelijkse onderwijsaanbod. Er wordt ingespeeld op vraagstukken die spelen in de maatschappij (wat speelt er in onze buurt, op ons eiland en in de wereld?). Ook gaat men in gesprek over vraagstukken die bij de leerlingen zelf leven.

Een basis die de leerlingen meenemen naar de school voor VO die hier mee verder gaat. Iedere school laat de leerlingen daar binnen de eigen context mee oefenen in een aanbod van activiteiten, zie beleidsdocument Burgerschap deelplan OPOT en hoofdstuk 5.1.

1.2 Afspraken en regels

Schoolbrede afspraken met betrekking tot sociale veiligheid

- Geweld op school wordt niet toegestaan. Er worden duidelijke grenzen gesteld die vermeld staan in beleid, zie de protocollen op de websites van de scholen.
- De school heeft in het anti-pestprotocol het beleid tegen het pesten beschreven, waarbij het verschil tussen pesten en plagen expliciet is beschreven. Tevens met aandacht voor de gepeste leerling, de pester en de omstanders.
- De school heeft een interne persoon die aanspreekpunt is voor klachten, zie de klachtenregeling op de websites van de scholen.
- De school creëert een veilige omgeving voor de leerlingen, waarbij aandacht voor het kind, gezin en betrokkenen centraal staan. Communicatie met ouders/ verzorgers wordt essentieel geacht in dit opzicht, zie kwaliteitskaart gesprekscyclus en hoofdstuk 4.3.
- De school informeert ouders en leerlingen over het veiligheidsbeleid en het anti-pestprotocol middels het (start-)gesprek en via de nieuwsbrief.
- De directie be vraagt in het functioneringsgesprek met medewerkers naar hun veiligheidsbeleving op de school waar ze werken.
- De school maakt gebruik van een methode sociaal emotionele ontwikkeling en neemt elk jaar een enquête met betrekking tot de sociale veiligheid af onder de leerlingen, middels IEP-LVS.
- De school neemt eens in de 2 jaar tevredenheidsenquêtes af onder ouders en medewerkers.
- De school formuleert na de afgenomen enquêtes beleid gericht op preventie van incidenten en beleid gericht op het optreden na incidenten. De aansturing ligt bij directie en de veiligheidscoördinator.

Een sanctiebeleid is nodig om de sociale veiligheid op school te waarborgen. Grensoverschrijdend gedrag moet je altijd aanpakken. Een sanctiebeleid draagt bij aan een veiliger schoolklimaat voor leerlingen en personeel. Ongewenst gedrag op school krijgt minder de kans en de schoolleiding geeft een duidelijk signaal af over welk gedrag zij niet accepteert. We hanteren de sanctieladder voor leerlingen en personeel van Stichting School en Veiligheid, zie bijlage 3 en 4.

Gedragscode personeel

Hieronder wordt de gedragscode voor medewerkers weergegeven. Deze wordt eenmaal per jaar plenair besproken met het schoolteam.

- De medewerker bevordert sociale veiligheid voor zijn/ haar leerlingen.
- De medewerker is zich in alle situaties bewust van zijn/ haar voorbeeldfunctie ten opzichte van leerlingen, zoals bijv. taalgebruik en kleding.
- De medewerker maakt geen misbruik van de afhankelijkheidsrelatie die voortvloeit uit zijn/ haar functie.
- De medewerker spreekt leerlingen, ouders en collega's aan op ongewenst gedrag.
- De medewerker behandelt vertrouwelijke informatie als zodanig.
- De medewerker is bekend met en handelt naar de bestaande protocollen, gemaakte afspraken, wettelijke regelingen en klachtenprocedure.
- De medewerker zoekt geen privé contact met leerlingen.
- De medewerker raakt een leerling uitsluitend functioneel aan en houdt daarbij rekening met de grenzen van de leerling.
- De medewerker vermijdt zo mogelijk een-op-een-situaties met een leerling. Als dit toch nodig is, zorgt hij/ zij ervoor dat hij/ zij zichtbaar is voor veranderen.
- Online contact van de medewerker met leerlingen en ouders is school-gerelateerd, zakelijk en in correct Nederlands.
- De medewerker veroorlooft zich geen intimiteiten met een leerling in geschifte, afbeelding, gebaar of aanraking.

- De medewerker maakt geen seksueel getinte, racistische of discriminerende grappen of opmerkingen.
- De medewerker zorgt ervoor dat binnen school geen seksueel getinte, racistische of discriminerende affiches, tekeningen of andere artikelen worden opgehangen die kwetsend kunnen zijn.
- De medewerker pleegt geen seksuele handelingen met leerlingen.
- De medewerker gaat geen liefdesrelatie met een leerling aan.
- De medewerker geeft duidelijk zijn/ haar professionele grens aan als een leerling aandringt op intimiteit.
- De medewerker die een vermoeden heeft van een zedenmisdrijf tussen een medewerker van school en een minderjarige leerling van school meldt dit onmiddellijk bij het bevoegd gezag conform de meldplicht voor personeel.
- De medewerker die kennisneemt van een strafbaar feit meldt dit direct bij de directie. Voor een overzicht van strafbare feiten kijk op het kennisbank item op de pagina van School en Veiligheid: aangifte doen binnen het onderwijs.

Bron: [Model gedragscode schoolmedewerkers - School en veiligheid](#)

Toezicht op veiligheid in en rond de school

Op dit moment hanteren de scholen een risico-inventarisatie en evaluatie (RI&E) volgens het Arbobeleid. Er is een klachtenregeling vastgesteld en er zijn regels opgesteld over hoe leerlingen met elkaar omgaan in de klas en tijdens de pauze. Daarnaast worden er zowel binnen als buitenschoolse activiteiten georganiseerd. Er zijn tenminste twee bedrijfshulpverleners aangewezen die jaarlijks nascholing volgen. De school heeft ervoor gekozen om methodisch te werken aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen en heeft een anti-pestprotocol opgesteld.

- Bij het in- en uitgaan van de scholen vinden we het belangrijk dat de kinderen, de ouders en andere bezoekers zich welkom voelen in onze scholen. We willen aan de kinderen laten merken dat elk kind ertoe doet. Het in- en uitgaan van de school is een uitgelezen kans om op een ontspannen manier contact te maken met kinderen én ouders uit verschillende groepen. Alle professionals in de school zijn hier zowel in de ochtend als in de middag bij betrokken.
- Bij gymnastiek lopen we op een afgesproken manier naar de gymzaal en terug naar de school. In de kleedkamers gedragen we ons volgens duidelijk afgesproken regels. We helpen bij het klaarzetten en opruimen van de materialen.
- We lopen door de school.
- Tijdens een voorstelling/ externe activiteit hebben de leerkrachten de eindverantwoordelijkheid. We hebben duidelijke regels voor gedrag en leven die na.
- We streven in onze communicatie naar 'We praten niet over elkaar, maar met elkaar'.

Afspraken en regels in de klas

We streven naar het behouden van een positieve sfeer binnen de school. Daarom start het schooljaar direct met de Gouden weken, waarin groepsvorming centraal staat. In deze periode bouwen de kinderen en leerkrachten aan de fundering van hun groep, waarin respect hebben voor elkaar(s) verschillen centraal staat en de klassenregels worden vastgesteld. Dit houdt in dat er werkvormen en spelletjes worden ingezet om met elkaar te werken aan een positieve groeps sfeer waar de groep het hele jaar plezier aan beleefd. Zie Hoofdstuk 1.1 Burgerschapsoverdracht.

1.3 Actiepunten

Wat	Wie	Wanneer
Handboek school Afspraken vastleggen	Directie Schoolcoach	September jaarlijks Indien nodig
Klassenregels in verbinding met de Schoolregels -verschil plagen en pesten bespreken	Leerkracht Team	Groep, dagelijks Werksessie: september
Nieuwsbrief informatie delen: informeren over beleidsplan	Directie	Januari 2024 September jaarlijks
Beleidsplan plenair in team bespreken	Team	Januari 2024 introduceren medewerkers September jaarlijks
GMR informeren over beleidsplan	Bestuurder	Januari 2024
MR informeren over beleidsplan	Directie	Januari 2024
Website protocollen en beleid delen	Directie Directiesecretaresse	Indien nodig
Leerlingenraad Item sociale veiligheid bespreken	Team HHG geïmplementeerd Implementeren JOK en PM	2x per jaar Inplannen digitale kalender
Woordenschatlijst Opstellen PO-VO	SPKT	Januari 2024 start

2. Inzicht

2.1 Veiligheidsrisico's en incidenten

RI&E

De werkgever moet de concept-RI&E en het bijbehorende plan van aanpak laten toetsen door een gecertificeerde kerndeskundige. Dat is vastgelegd in [artikel 2.1 van de Arbeidsomstandighedenregeling](#) (Arboregeling). Zij beoordelen of de ingevulde RI&E compleet en betrouwbaar is en uitgaat van de zogenaamde 'huidige stand van wetenschap en techniek'. Ze schrijven een advies aan de werkgever, onder andere over het plan van aanpak.

In het kader van de werkverdeling/ werkdruk wordt de RI&E in begin 2024 uitgevoerd door een extern bureau. Dit regelt de veiligheidscoördinator/preventiemedewerker OOT.

Een eerste stap is het gesprek met de kerndeskundige over het format van toetsing van het extern bureau, zodat helder is welke gegevens relevant zijn. Tijdens de rondgang inventarisatie loopt de preventiemedewerker/veiligheidscoördinator mee met de deskundige met als doel kennisoverdracht.

De preventiemedewerker/veiligheidscoördinator bespreekt samen met het bestuur en de directie PO en VO de uitkomsten en eventuele vervolgacties in een Plan van Aanpak (PvA) met de medewerkers van de school en met (G)MR.

Jaarlijks wordt de beoordeling van de RI&E geactualiseerd, uit het PvA worden de actiepunten evalueren en uitzetten. De actielijst wordt uitgezet over een periode van drie jaar.

Eens in de vier jaar wordt een gecertificeerde kerndeskundige betrokken om de RI&E te toetsen.

Incidentenregistratie

De scholen maken gebruik van een incidentenregistratie notities per leerling in ParnasSys, het leerling administratiesysteem. Incidenten worden regelmatig intern besproken en geëvalueerd. Waar nodig leidt dit tot maatregelen om de veiligheid te borgen en/of te verbeteren. Indien van toepassing worden incidenten tevens met de ouders besproken.

2.2 Monitoring

Veiligheidsmonitor

De vragenlijst Leerlingtevredenheid van Vensters wordt elk jaar afgenomen bij de leerlingen van gr 6, 7 en 8 vanuit het IEP LVS. Met deze vragenlijst in combinatie met de toetsen Creatief Vermogen, Leeraanpak en Sociaal-emotionele ontwikkeling voor groep 3 t/m 8 is er een compleet overzicht van elke leerling op hoofd, hart en handen in het IEP LVS.

De veiligheidsmonitor Sociale Veiligheid van Vensters wordt door middel van een enquête (2-jaarlijks) afgenomen.

Het welbevinden van ouders wordt besproken aan de hand van de oudertevredenheidsenquête van Vensters die een keer in de twee jaar afgenomen wordt, staat gepland in schooljaar 2023-2024. Verder is er tussentijds voor ouders de gelegenheid om tijdens koffierondes van gedachten te wisselen over zaken die de medezeggenschapsraad inbrengt.

In het schoolplan 2023-2027 is in het onderdeel Personeelsbeleid en organisatieontwikkeling het project Ontwikkelen van het bekwaamheidsdossier opgenomen. Hierin is de huidige situatie weergegeven en de gewenste situatie. Schooljaar 2023-2024 wordt de tevredenheidsenquête van Vensters onder het personeel uitgezet.

Resultaten worden besproken in de teams, met directie en (G)MR. Wanneer de resultaten daartoe aanleiding geven nemen we verbetermaatregelen. De resultaten en eventuele vervolgacties worden gepubliceerd op de website van de school en op de schoolpagina van [www.scholen op de kaart.nl](http://www.scholen.opdekaart.nl).

Monitoren van veiligheid van kwetsbare leerlingen

De monitoring van kwetsbare leerlingen staat binnen het OOT centraal met het oog op kansengelijkheid, dus vroegtijdig signaleren en begeleiden zodat een leerling zich optimaal kan ontwikkelen en presteren. Daartoe vinden waar nodig gesprekken met de leerling en ouders plaats en ondersteunt het Sociaal Pedagogisch Kwaliteitsteam (SPKT).

De zorgcoördinator, lid SPKT, is direct betrokken in situaties waarbij welbevinden van een leerling onder druk staat. Registratie vindt plaats in Parnassys bij de leerling.

Andere activiteiten

Activiteiten die worden ingezet ten behoeve van zicht op de veiligheidsbeleving:

- Ouder-kind gesprekken, zie kwaliteitskaart gesprekkencyclus op intranet OPOT.
- Persoonlijk doel, daar waar nodig de schaallijn inzetten voor de individuele leerling. De werkwijze van Regie versterkend handelen wordt toegepast.
- Groepsdoel, zie kwaliteitskaart Regieversterkend handelen en de kwaliteitskaart Burgerschap. Daartoe wordt de methode Kwink toegepast: lessen Sociaal Emotioneel en Burgerschaplessen.

2.3 Actiepunten

- De aanpak van de RI&E moet strikt worden uitgevoerd in afname en evaluatie. De verwachting is duidelijk voor alle betrokkenen met als doel verbeteringen doorvoeren daar waar nodig.

Uitvoering RI&E	Veiligheidscoördinator/Preventiemedewerker
Evaluatie rapport	Veiligheidscoördinator/Preventiemedewerker Bestuurder Directie PO-VO
Terugkoppeling GMR	Bestuurder
Terugkoppeling MR	Directie
Terugkoppeling team	Directie
Acties Plan van aanpak	Veiligheidscoördinator/Preventiemedewerker
Borging beleid	Veiligheidscoördinator/Preventiemedewerker
Jaarlijks inplannen MT- overleg en herzien	Veiligheidscoördinator/Preventiemedewerker
Opleiding preventiemedewerker	Veiligheidscoördinator/Preventiemedewerker
Incidentenregistratie	Directie en team

- De aanpak van de Leerlingtevredenheid en Sociale Veiligheid enquêtes van Vensters moeten strikt worden uitgevoerd in afname en evaluatie. De verwachting is duidelijk voor alle betrokkenen. Met als doel verbeteringen doorvoeren daar waar nodig.

Leerlingtevredenheid enquête	Oudertevredenheid enquête	Medewerker tevredenheid enquête
November (jaarlijks)	Januari (2-jaarlijks)	Januari (2-jaarlijks)
Vensters middels IEP – LVS	Vensters	Vensters
Data: Scholen op de Kaart	Data: Scholen op de Kaart	Data: Scholen op de Kaart
Uitvoering - leerkracht Interpreteren data - leerkracht Terugkoppeling SPKT Terugkoppeling team	Uitvoering - directie Interpreteren data - directie Terugkoppeling team Terugkoppeling SPKT	Uitvoering - directie Interpreteren data - directie Terugkoppeling team Terugkoppeling SPKT
Indien nodig Plan van Aanpak opstellen.	Indien nodig Plan van Aanpak opstellen.	Indien nodig Plan van Aanpak opstellen.
SPKT: bevindingen delen met directie.		
Directie: bevindingen delen met betrokkenen, zoals MR-en en ouders.		
Bestuur: bevindingen delen met RvT en GMR.		
Borging SPKT Leerlingtevredenheid : Format in ontwikkeling om verbeterpunten te borgen. Jaarlijks vindt de borging plaats.		
Borging directie Oudertevredenheid Format in ontwikkeling om verbeterpunten te borgen. Tweejaarlijks vindt de borging plaats.		
Borging directie Medewerker tevredenheid Format in ontwikkeling om verbeterpunten te borgen. Tweejaarlijks vindt de borging plaats.		

Sociale Veiligheid enquête
Januari (2- jaarlijks)
Vensters middels IEP – LVS
Data: Scholen op de Kaart
Uitvoering - leerkracht Interpreteren data – SPKT Terugkoppeling SPKT aan team
Indien nodig Plan van Aanpak opstellen.
SPKT: bevindingen delen met directie.
Directie: bevindingen delen met betrokkenen, zoals MR-en en ouders.
Bestuur: bevindingen delen met RvT en GMR.
Borging SPKT : Format in ontwikkeling om verbeterpunten te borgen. Tweejaarlijks vindt de borging plaats.
Borging directie: Format in ontwikkeling om verbeterpunten te borgen. Tweejaarlijks vindt de borging plaats.
Borging directie Medewerker tevredenheid Format in ontwikkeling om verbeterpunten te borgen. Tweejaarlijks vindt de borging plaats.

Bron: [Zoraplucht sociale veiligheid leerlingen op school | Brochure | Rijksoverheid.nl](#)

Bron: [Pedaagisch schoolklimaat, schoolbeleid en monitoring: een schoolbrede aanpak | Onderwijskennis](#)

3. Voorwaarden scheppen

3.1 organisatie

Taken beleggen

Het anti-pestprotocol beleid bevat preventieve en curatieve maatregelen, waarbij stappen ten aanzien van de klas, leraren, slachtoffer en groep zijn opgenomen. Leerlingen die gepest worden, worden in beeld gebracht en krijgen hulp, waarbij sprake is van adequate registratie in Parnassys. Bij pesten is de leerkracht altijd het eerste aanspreekpunt.

Taken die belegd zijn:

- Veiligheidscoördinator/ Preventiemedewerker: Kees-Jan Doeksen.
E-mail: Kees-Jan.doeksen@schylgerjouw.nl
- Aandacht functionarissen Meldcode: leden SPKT: Esmé Bijlsma, Eke Heuff, Eveline ten Hoedt.
- BHV: jaarlijks vindt een trainingdag plaats, uitgezet door de veiligheidscoördinator van de scholen: Kees-Jan Doeksen. Op elke school zijn twee Bhv'ers aanwezig:
 - obs Prinses Margrietschool; Lizanne Groeneweg en Kees Arisz
 - obs 't Hunnighouwersgat; Simone Dahmes en Angela Terpstra
 - obs 't Jok: Tineke Kingma en Judith Blink
- Vertrouwenspersoon intern: Naam: Eke Heuff . E-mail: eke.heuff@opot.nl
- Vertrouwenspersoon extern: Naam: Adriaentsje Tadema. Telefoon: 058-2334334
- Anti-pestcoördinator OOT: Kees-Jan Doeksen. E-mail: Kees-Jan.doeksen@schylgerjouw.nl

Elke organisatie is volgens de Arbowet verplicht om minimaal één **Preventiemedewerker** aan te stellen, dit mag ook de veiligheidscoördinator zijn. Een Preventiemedewerker vervult een brugfunctie tussen de werkgever en de werknemers en let erop dat er binnen het bedrijf voldoende aandacht wordt besteed aan het creëren van zo goed mogelijke arbeidsomstandigheden en ten behoeve van de veiligheid en de gezondheid van alle medewerkers. Een Preventiemedewerker zorgt ook voor het (mede) opstellen en het uitvoeren van de Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E). Daaruit blijkt onder andere hoeveel Bhv'ers er binnen de organisatie nodig zijn.

De **aandachtsfunctionaris** zorgt voor de implementatie van de meldcode en coördineert het signaleringsproces, de verwijzing en zorg rondom de leerlingen in het gezin. Hij heeft een adviserende rol richting de beleidsontwikkeling en een coördinerende rol bij de uitvoering van de stappen van de meldcode indien er een vermoeden is van kindermishandeling/ huiselijk geweld.

Een **vertrouwenspersoon** houdt zich bezig met zowel ongewenste omgangsvormen zoals (seksuele) intimidatie, agressie, pesten en discriminatie, als met integriteitskwesaties zoals fraude, diefstal, misbruik van bedrijfsmiddelen, ongewenste nevenactiviteiten of machtsmisbruik.

Bron: [home - School en veiligheid](#)

Protocollen

Binnen het OPOT zijn de volgende protocollen aanwezig:

- Anti-pestprotocol
- Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling
- Deelplan PO Burgerschapsonderwijs; Kwaliteitskaart Burgerschapsonderwijs; Placemat Burgerschap PO
- Klachtenregeling
- Medisch handelen
- Kwaliteitskaart Gesprekscyclus en Borgingsdocument Regieversterkend werken
- Veiligheid en Toezicht schoolzwemmen
- Schorsing en verwijdering
- Regel overtredend gedrag
- Vervoer

- School en scheiding
- Bekwaamheidsdossier
- Begeleidingsplan Startende Leerkracht

Te ontwikkelen:

- Sociale Media
- Privacy
- Klokkenluidersregeling

Bron: map protocollen algemeen informatie PO op Intranet (SharePoint OPOT)

3.2 Fysieke ruimte

Maatregelen

Op onze scholen nemen we preventieve maatregelen om de veiligheid op het schoolplein en in de school te bevorderen, waar nodig vindt een aanpassing in maatregelen plaats. Dit gebeurt mede o.b.v. RI&E.

- Er is aandacht voor de inrichting van de schoolpleinen. Leerlingen worden hier ook bij betrokken. Via de leerlingraad kunnen wensen worden aangegeven.
- Er is altijd voldoende toezicht op het plein aanwezig. Op scholen waar kinderen van twee scholen tegelijkertijd buitenspelen (Prinses Margrietschool en 't Jok) weten de kinderen dat ze bij alle leerkrachten terecht kunnen. Dit wordt aan het begin van het schooljaar met alle kinderen weer opnieuw besproken tegelijk met de pleinregels.
- Heldere taken pleinwacht. Aan het begin van ieder schooljaar worden de taken besproken zodat elke leerkracht hiervan op de hoogte is.
- Pleinregels staan vermeld in het handboek van iedere school.
- Op elk schoolplein is genoeg ruimte voor onze leerlingen. Soms wordt extra ruimte gezocht voor bijvoorbeeld bovenbouwleerlingen die willen voetballen. Zij gaan naar een veldje buiten het schoolplein met een eigen begeleider.
- Leerkrachten staan op een plek waar zij goed overzicht hebben en kinderen weten ook waar de leerkrachten staan zodat ze snel en makkelijk bereikbaar zijn.
- Er zijn duidelijke afspraken over welke activiteiten waar plaatsvinden.
- De vragenlijst Leerlingtevredenheid van Vensters wordt elk jaar afgenomen. Als hier opvallende zaken uit naar voren komen dan bespreken we die met de groep en of leerling(en). We vragen dan door om te kijken waar we verbeteringen kunnen aanbrengen.

3.3 Samenwerken

Samenwerken met leerlingen

Leerlingen betrekken we bij de sociale veiligheid op school door hierover met ze in gesprek te gaan, zoals met de leerlingarena, individuele gesprekken of ouder-kind gesprekken. Zie hoofdstuk 5.1.

Samenwerken met ouders

Uitkomsten van de vragenlijst Leerlingtevredenheid worden met de medezeggenschapsraad gedeeld. Zie tevens de kwaliteitskaart gesprekscyclus en hoofdstuk 4.3.

Vanzelfsprekend worden ook de ouders bij veiligheidsbeleid betrokken.

Samenwerken met partners

In de Brede School West is een samenwerking met andere partijen. Tijdens het gebruikersoverleg is de sociale veiligheid onderdeel van gesprek. Dit geldt ook voor Obs 't Jok, zij deelt het gebouw met een andere basisschool. Verder is Obs 't Hunnighouwersgat samen met Prokino (kinderopvang) in een gebouw gevestigd.

Samenwerken met de omgeving

Er is in juni 2023 een werkgroep in het leven geroepen waarbij diverse eilander organisaties en verenigingen zijn aangesloten met als doel met elkaar in gesprek gaan om een gemeenschappelijke taal te spreken m.b.t sociale veiligheid en kinderen.

Er is gebleken dat eenieder de signalen herkent rondom pesten en erkent de noodzaak om daarom de handen ineen te slaan. In januari 2024 krijgt dit een vervolg. De werkgroep maakt een stappenplan waarin aangegeven wordt hoe we samen kunnen werken aan bewustwording van sociale veiligheid voor de kinderen op het eiland.

Zie voor de sociale kaart het naslagwerk 'Help! Een calamiteit', zie hoofdstuk 7 blz. 75.

Sociale kaart Terschelling, zie bijlage 2.

Indien er vanuit een van onze scholen behoefte is aan extra ondersteuning dan kunnen we contact opnemen met de GGD om daar advies aan te vragen. Verder kan de wijkagent geraadpleegd worden.

3.4 Actiepunten

Wat	Wie	Wanneer
Gouden Weken	Team	Start schooljaar
Contact wijkagent	Directie	Contact 2x per jaar
Tevredenheidsenquête	Zie hoofdstuk 2	
Protocollen Intranet	Directie	Aanpassen wanneer nodig
Protocollen overzicht	Directiesecretaresse	Aanpassen wanneer nodig
Protocol Sociale Veiligheid herzien	Directie	November
Protocollen: -Sociale Media -Privacy -Klokkenluidersregeling	Directie	Checken z.s.m.
Werkgroep uitzetten samenwerken met de omgeving	Werkgroep Sociale Veiligheid Lid SPKT	Uitzetten december 2023

4. Pedagogisch handelen

4.1 Pedagogisch vakmanschap

De kernwaarden van het OPOT zijn leidend op leerling en leerkracht niveau.

Kernwaarden OPOT: plezier, geloof in eigen kunnen en jezelf kunnen zijn

Kernwaarde 'Plezier'

Leerling vaardigheden

- Ik weet wat ik leuk vind en waar ik gek op ben
- Ik kan mijn enthousiasme omzetten in acties
- Ik ga met plezier naar school

Leerkrachtcompetenties

Ik bied divers onderwijs aan, zodat de kinderen kunnen ontdekken waar ze plezier in hebben

- Ik straal plezier uit
- Ik maak tijd om kinderen te vragen naar hun plezier op school en bedenk eventueel met het kind hoe we dit kunnen vergroten

Kernwaarde 'Geloof in eigen kunnen'

Leerling vaardigheden

- Ik vertrouw erop dat ik het kan
- Ik kan een beslissing nemen/keuze maken die goed is voor mijzelf
- Ik weet wat mijn talenten zijn en heb oog voor de talenten van een ander

Leerkrachtcompetenties

- Ik heb onvoorwaardelijk vertrouwen in de kinderen
- Ik geef gerichte feedback; ik maak de ontwikkeling zichtbaar.
- Ik neem de kinderen serieus door vertrouwen uit te stralen van geloofwaardigheid

Kernwaarde 'Jezelf kunnen zijn'

Leerling vaardigheden

- Ik durf fouten te maken
- Ik weet wanneer ik me wel of niet iet hoeft te trekken van wat anderen van mij vinden.
- Ik kan nadenken over mijn gedrag en de gevolgen/het effect daarvan (op anderen)

Leerkrachtcompetenties

- Ik neem de tijd en de ruimte om het kind te zien
- Ik heb oog voor emoties en geef er taal en richting aan
- Ik laat zien dat iedereen er mag zijn

Leerkracht gebieden (Jezelf zijn/Professioneel zijn/Teamlid zijn)

1.Jezelf zijn

- Ik zie en word gezien
- Ik krijg de ruimte om het te doen op mijn manier, binnen de kaders van de school
- Ik kan met ideeën komen en ervaar dat mijn ideeën worden gewaardeerd

2.Professionaal zijn

- Ik neem mijn verantwoordelijkheid
- Ik weet wat de visie van onze school is en ik sta daarachter
- Ik blijf mezelf ontwikkelen

3.Teamlid zijn

- Ik bied een luisterend oor en ben er voor de anderen
- Ik ben bereid om samen te werken
- Ik voel me een deel van het geheel

4.2 Team

Teamliden leren van én met elkaar, en samen met de leerlingen en de schoolleiding verbeteren we het onderwijs. De methodiek van LeerKRACHT biedt een passende werkwijze op schoolniveau, die is ingevoerd door de teamleden zodat zij realistisch en haalbaar is in de praktijk, een aanpak waarmee we op school én in de organisatie OPOT een constante verbetercultuur creëren.

Waarbij aandacht is voor: het Schooljaarplan, (leerling-)doelen stellen, omzetten in acties, uitvoering en reflectie. Maar ook voor de leerlingarena, het verbeterbord op leerling- en teamniveau én het Jaarbord met de weergave van de organisatorische zaken en het Schooljaarplan.

Leerlingen worden betrokken bij het verbeteren van ons onderwijs. Leerlingen zijn de grootste inspiratiebron voor nieuwe lesdoelen. Zij kunnen bij uitstek feedback geven over het onderwijs en werken zo mee aan verbetering. Iedere week wordt op teamniveau een Bordsessie gevoerd en maandelijks een Werksessie, waarin het team met elkaar (leerling-)resultaten bespreekt, doelen bepaalt en verbeteracties afspreekt.

Creëren van een schoolklimaat waarin leiderschap wordt gespreid. Gespreid leiderschap houdt op school in dat alle teamleden een tijdelijk leidende rol op zich kunnen nemen op het terrein van hun eigen specifieke expertise, met instemming en steun van hun collega's. Dit is gebaseerd op het idee dat iedereen in het team gelijkwaardig is maar ook eigen specifieke talenten heeft. Al met al gaat het om elkaar de ruimte te geven en te gunnen binnen de professionele kaders van de school.

4.3 Ouders

Wij beseffen hoe bijzonder het is dat ouders hun kinderen aan ons toevertrouwen. We streven ernaar dat ieder kind zich optimaal kan ontwikkelen. Maar soms kunnen ouders andere verwachtingen hebben dan wij waar kunnen maken of schatten wij zaken anders in. Dat kan wel eens boosheid of misschien verdriet bij ouders oproepen. Het gaat immers om hun kind. Dit vraagt om zorgvuldige en respectvolle communicatie. Emoties communiceren in bijvoorbeeld een mail kan allerlei ongewilde effecten geven voor ouders, maar ook voor ons. En daar wordt het kind nooit beter van. We vinden het daarom belangrijk om over gevoelige zaken samen te praten en niet te schrijven. We vragen ouders om tijdig een gesprek aan te vragen wanneer hen iets dwars zit. Altijd eerst met de leerkracht en als zij er samen niet uitkomen met de schoolleiding.

Wij vinden het belangrijk om open met elkaar te communiceren. Dit doen we via verschillende kanalen:

- Websites van de scholen: Hier staat actuele en uitgebreide informatie.
- Digitale nieuwsbrief: Wij versturen betrokkenen per mail onze digitale nieuwsbrief. Hierin vermelden we de laatste nieuwtjes, verwelkomen wij nieuwe leerlingen en houden we ouders op de hoogte van belangrijke data.
- Groepscommunicatie: De groepsleerkracht van het kind spreekt met de eigen groep ouders af dat zij met elkaar gebruik maken van de groepsapp. We attenderen ouders erop dat de communicatie eenzijdig gericht is om hen te informeren, niet om zaken te bespreken.
- Koffierondes: De MR organiseert een paar keer per jaar een koffieronde. Van tevoren maakt de MR kenbaar over welke onderwerpen zij graag met hun achterban, de ouders, willen praten. De data wordt gedeeld in de nieuwsbrief.
- Sociale media: Onze school maakt gebruik van sociale media. Wij hebben een Facebookpagina die we actief vullen met foto's en teksten van activiteiten waar we aan werken. Ouders hebben aangegeven de Facebook pagina vaak te bekijken. Ook voor varende ouders en familie aan de wal geeft dit een mooi inkijkje in het dagelijks leven op onze school. Wij vragen alle ouders elk jaar om toestemming om foto's en filmmateriaal te mogen publiceren.

Ouders zijn op de scholen welkom om mee te denken en mee te praten. Openheid en elkaar direct aanspreken vinden we belangrijk. Ouderbetrokkenheid bij onze scholen is onmisbaar. Samen zorgen we voor een geslaagde schooltijd en goede ontwikkeling van het kind. Ouders kunnen op verschillende manieren meedenken en meedoen.

Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR)

Een bestuur met meerdere scholen heeft een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad. Deze raad heeft instemmings- of adviesrecht voor zaken die van gemeenschappelijk belang voor de drie scholen zijn. Bijvoorbeeld de vakantieregeling. Van elke school is één lid namens de ouders en één lid namens het team vertegenwoordigd.

Medezeggenschapsraad (MR)

De MR bestaat uit ouders en teamleden. De MR-leden worden gekozen via verkiezingen als er meerdere kandidaten zijn. De directieleden zijn geen lid, maar op uitnodiging aanwezig bij de vergaderingen. De MR denkt mee, praat mee, geeft advies en oefent invloed uit op het beleid van school. Over allerlei zaken zoals arbeidsomstandigheden, veiligheid, ouderbijdrage, personeelszaken en nieuwe ontwikkelingen in en rond de school. De vergaderingen zijn openbaar. Ouders die aanwezig willen zijn, kunnen dit vooraf aangeven bij de voorzitter.

Ouderraad (OR) / activiteitencommissie

De scholen hebben een ouderraad/ activiteitencommissie met enthousiaste ouders die betrokken zijn bij de organisatie van binnen- en buitenschoolse activiteiten. Voorbeelden zijn het jaarlijkse Sinterklaas-, kerst- en paasfeest en eens in de drie jaar een grote schoolmusical. De ouderraad bestaat uit maximaal 10 leden die regelmatig met elkaar overleggen en op school zijn. Ouders kunnen zich opgeven bij de voorzitter als lid of helpende hand.

4.4 Actiepunten

Wat	Wie	Wanneer – Hoe
Kernwaarden leerlingen	Leerkracht	In de groep – dagelijks – zichtbaar in de klas
Kernwaarden team	Team	Werksessie 1x per jaar
Kernwaarden ouders - betrokkenen	Directie	Nieuwsbrieven, websites

5. Preventie

Onze leerlingen worden opgeleid tot kritisch denkende jongvolwassenen met respect voor de wereld om hen heen. Onze leerlingen krijgen de vaardigheden (zelfstandigheid, verantwoordelijkheid, samenwerking en reflectie) mee in hun rugzak. Bij het verlaten van de scholen zijn er verschillen in de manier waarop leerlingen deze vaardigheden toepassen. Onze leerlingen hebben geleerd om naar elkaar te luisteren, voor elkaar te zorgen, elkaar(s) mening te respecteren en zijn zich bewust van de verschillen die er zijn. Ze hebben geleerd dat iedereen verschillend is en mag zijn. Ze zijn in staat om gesprekken te voeren over deze verschillen.

Naast dat wij onze leerlingen sociaal-maatschappelijke tools meegeven voor hun toekomst, besteden we ook aandacht aan de politiek-democratische vorming. Kinderen leren over de democratie, we leren leerlingen over tolerantie, maar bespreken ook onderwerpen als macht en politieke instituties. Dit is op schoolniveau bijvoorbeeld al aan de orde als wij ‘stemmen’ in de klas. Maar ook wanneer leerlingen elkaars werk beoordelen en elkaar feedback geven. Door middel van o.a. de principes van regieversterkend handelen zijn ze (mede-) eigenaar van de wijze waarop geleefd en geleerd wordt in de groepen en in de scholen. De leerlingenraad is ook een voorbeeld van politiek-democratische vorming. Deze groep leerlingen vertegenwoordigt als het ware de stem van alle leerlingen op onze scholen.

5.1 Leerlingen

Activiteiten en Ondersteuningsmogelijkheden

Om ervoor te zorgen dat we met ons burgerschapsonderwijs in ieder geval de verplichte doelen dekken, is er gekozen voor het werken met zowel de SEL als Burgerschapslijn vanuit de methode Kwink. Idee daarbij is dat op de basisscholen dezelfde ‘taal’ wordt gesproken waar het om dit fundament gaat. Een basis die de leerlingen meenemen naar de school voor VO die hier mee verder gaat.

Iedere school laat de leerlingen daar binnen de eigen context mee oefenen in een aanbod van activiteiten. In onderstaand schema is te zien welke dat per school zijn.

Zie Deelaanpak Burgerschapsonderwijs op Intranet OPOT, hierbij de weergave van de activiteitenlijst:

OBS Prinses Margrietschool	OBS 't Hunnighouwersgat	OBS 't Jok
Regieversterkend handelen: werken met eigen leerdoelen	Regieversterkend handelen: werken met eigen leerdoelen	Regieversterkend handelen: werken met eigen leerdoelen
Kernconcepten	IPC	Kernconcepten
HVO vanaf groep 4	HVO vanaf groep 5	HVO vanaf groep 4
Zeeliedenherdenking 5/6	Zeeliedenherdenking 5/6	Zeeliedenherdenking 5/6
Nationale herdenking 7/8	Nationale herdenking 7/8	Nationale herdenking 7/8
Oorlog in mijn buurt gr 8	Oorlog in mijn buurt gr 8	Oorlog in mijn buurt gr 8
Nieuwsbegrip Jeugdjournaal	Nieuwsbegrip Jeugdjournaal	Nieuwsbegrip Jeugdjournaal
Natuuractiviteiten met SBB	Natuuractiviteiten met SBB	Natuuractiviteiten met SBB
Activiteiten museum Behouden Huys	Activiteiten museum Behouden Huys	Activiteiten museum Behouden Huys
Leerlingarena	Leerlingenraad	Leerlingenraad
Oerolactiviteiten	Oerolactiviteiten	Oerolactiviteiten
MediaMasters	MediaMasters	MediaMasters
Prodemus Staatsinrichting 7/8	Prodemus Staatsinrichting 7/8	Prodemus Staatsinrichting 7/8
Lespakket Derde Kamer	Lespakket Derde Kamer	Lespakket Derde Kamer
Kinderboekenweek	Kinderboekenweek	Kinderboekenweek
Vuurwerkvoorlichting	Vuurwerkvoorlichting	Maatschappelijke stage gr 8
Verkeerslessen/	Verkeerslessen/ verkeersexamen	Moestuin in samenwerking met

verkeersexamen		de gemeenschap
Week tegen het pesten	Week tegen het pesten	Breek in de week dag activiteiten, waaronder milieu jutten, boekpresentaties, burgemeestersinterview etc.
Lentekriebels	Lentekriebels	Vuurwerkvoorlichting
		Verkeerslessen/ verkeersexamen
		Week tegen het pesten
		Lentekriebels

Het OPOT wil de opbrengsten van het burgerschapsonderwijs toetsen in de groepen 7 en 8. Hiervoor maken we gebruik van een nader te bepalen Burgerschap toets, zoals [Burgerschap Meten - Rovict](#). Met *Burgerschap Meten* worden de burgerschapscompetenties van de leerlingen in kaart gebracht. Burgerschap wordt gemeten op drie aspecten: kennis, houding en vaardigheden. Deze worden op 4 verschillende schalen gescoord:

- Democratisch handelen
- Maatschappelijk verantwoord handelen
- Omgaan met conflicten
- Omgaan met verschillen

Deelname aan Burgerschap Meten levert voor onze scholen verschillende resultaten op:

- Met de meting krijgen we inzicht in de data (en dus inzicht in de leeropbrengsten).
- De resultaten geven een verheldering van de eigen situatie en dragen bij aan de ontwikkeling van opbrengstgericht burgerschapsonderwijs.
- Deelname aan de meting geeft een aanleiding voor de uitwisseling van kennis en ervaringen tussen deelnemende scholen, onderzoekers en onderwijsontwikkelaars.

In de schoolplannen van de drie scholen is de ontwikkeling van het burgerschapsonderwijs opgenomen. In het schooljaarplan de doelen per schooljaar. Middels het jaarbord wordt het onderwerp Burgerschap ingepland om met de afzonderlijke teams de doelen te bespreken, ten uitvoer te brengen en te evalueren. Elke school heeft een Kwinkcoach die de uitvoering van het lesprogramma gedurende het leerjaar aanstuurt. De evaluaties van de toets worden in de teams besproken en verwerkt in het schooljaarverslag. Eventuele acties die daaruit voortvloeien worden verwerkt in het schooljaarplan van het nieuwe schooljaar.

5.2 Personeel

Daar waar nodig zullen teams in eerste instantie met elkaar kijken waar ze elkaar kunnen ondersteunen in het bevorderen van een positief klimaat, sociale veiligheid en grensoverschrijdend gedrag binnen hun groepen. Zo is er de afspraak; We praten nooit negatief over ouders en leerlingen. Deze heldere afspraak zorgt voor een positief klimaat in aanvang.

Voor onze scholen geldt dat wij handelingsgericht werken volgens de methodiek van Elena Carmona van Loon. Als er meer nodig is voor een groep of een leerkracht dan kan dit altijd besproken worden en zullen we als school op zoek gaan naar externe ondersteuning, zoals inzet van de expertise van het SPKT.

5.3 Actiepunten

Wat	Wie	Wanneer
Toets Burgerschap uitzoeken -data verwerking -opnemen toetskalender -terugkoppeling teams	SPKT	Schooljaar 2023-2024
Deelaanpak Burgerschap PO Herzien waar nodig	Directie Teams	September
Nieuwsbrief - websites Item Burgerschap Item Sociale Veiligheid Ouders informeren	Directie	Iedere nieuwsbrief

6. Signaleren

6.1 Signaleren

Het signaleren van onveiligheid en onveiligheidsgevoelens zowel bij leerlingen én collega's is onderdeel van onze taak. Maar hoe vangen we deze signalen op én hoe weten we wat we met deze signalen moeten doen (rekening houdend met eventuele praktische, organisatorische en emotionele belemmeringen)?

Van belang is dat als er zaken worden gesignaleerd er adequate stappen worden genomen. Dat eenieder weet bij wie hij/zij terecht kan:

- Team
- SPKT (Onderwijskundig Coördinator, Zorgcoördinator en Ondersteuningscoördinator)
- Directie
- Veiligheidscoördinator/ Preventiemedewerker
- Anti-pestcoördinator
- Vertrouwenspersoon
- Bestuurder

Belangrijke bronnen voor OPOT t.a.v. veiligheid:

- [Meldcode en Meldplicht - School en veiligheid](#)
- [Veiligheid op school | Veilig leren en werken in het onderwijs | Rijksoverheid.nl](#)
- [Naslagwerk: Help! Een calamiteit.](#)

6.2 Handelen, evalueren en samenwerken

Acuut en nazorg

Tijdens een calamiteit is het van belang dat de school snel en adequaat reageert. Maar hoe doe je dat? Waar moet je op letten? Hoe handel je zorgvuldig? Welke stappen zet je? En, hoe begeleid je medewerkers en leerlingen?

Het coördineren van calamiteiten is een belangrijke taak voor directie en bestuurders om ervoor te zorgen dat de schade wordt beperkt en medewerkers en leerlingen (uiteindelijk) weer met vertrouwen de toekomst tegemoet zien.

Het *naslagwerk 'Help! Een calamiteit'* geeft informatie over het coördineren van calamiteiten in het onderwijs:

- In hoofdstuk 1 wordt ingegaan op de **verschillende schokkende gebeurtenissen**.
- Hoofdstuk 2 geeft informatie over **verschillende soorten calamiteiten** en hoofdstuk 3 biedt stappenplannen om calamiteiten te coördineren.
- Hoofdstuk 4 gaat in op het **Vlaggensysteem** als analyse- en interventie instrument bij seksueel grensoverschrijdend gedrag.
- Hoofdstuk 5 behandelt de **wettelijke plichten bij (seksueel) grensoverschrijdend gedrag**.
- In hoofdstuk 6 wordt de **werkwijze van de politie** behandeld, zowel voor de verdachte als het slachtoffer.
- Hoofdstuk 7 geeft een overzicht van **organisaties die ondersteunen, hulp en bescherming bieden** bij een calamiteit.
- Hoofdstuk 8 gaat in op aandachtspunten bij **interne en externe crisiscommunicatie**.
- Hoofdstuk 9 en 10 gaan in op **communicatie na seksueel grensoverschrijdend gedrag respectievelijk tussen leerlingen en tussen medewerker en leerling**.
- Hoofdstuk 11 geeft informatie over het **bieden van ondersteuning** na een calamiteit.
- In hoofdstuk 12 worden de **fasen van het rouwproces** behandeld en in hoofdstuk 13 en 14 wordt ingegaan op **rouwreacties en rouwverwerking bij respectievelijk kinderen en volwassenen**.
- Hoofdstuk 15 geeft informatie over **rehabiliteren** en hoofdstuk 16 gaat in op diverse vormen om **herstel en nazorg** te bieden.

- Vervolgens zijn er een viertal bijlagen waarin **voorbeeldbrieven** en **folders** voor jongeren en ouders
- 'Na de schok', het format **proceslogboek** en het **implementatieplan**.
Bron: map protocollen algemeen informatie PO op Intranet (SharePoint OPOT)

6.3 Actiepunten

Beleidsplan Sociale Veiligheid -Implementatie -Tijdslijn en planning	Veiligheidscoördinator: Kees-Jan Doeksen Directie PO (Zie onderstaand schema)
Evaluatie	Idem i.o.m. directie
Acties	Idem
Borging beleid	Idem
Jaarlijks inplannen MT-overleg Herzien waar nodig	Idem

Calamiteit – implementatieplan	Datum	Wie	Wanneer herzien/ ontwikkelen	
Toevoegen als bijlage in beleidsplan Sociale Veiligheid (Zie Proces logboek en Format in het naslagwerk 'Help! Een calamiteit' bijlage 3 en 4, blz. 163)				
Ongevallen		Directie SPKT		
Rouwprotocol/ plotseling overlijden			2024-03	
Seksueel overschrijdend gedrag			2024-05	
Online seksueel misbruik				
Moord				
School shootings				
Zelfdoding				
Discriminatie				
Protocollen	Datum			Wanneer herzien/ ontwikkelen
Medisch handelen	2022-10			
Anti-pestprotocol	2022-06			
Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling	2022-10			
Regel vertredend gedrag	2022-10			
Veiligheid en Toezicht schoolzwemmen	2023-07-10			
School en scheiding	2022-10		Concept 2023-12	
Vervoer	2022-10			
Sociale Media			Concept 2023-11	
Klokkenluidersregeling			Concept 2023-11	
Privacy				
Klachtenregeling				
Buitenschoolse activiteiten				
Bekwaamheidsdossier	2023-11			
Begeleidingsplan Startende Leerkracht	2023-11			

Bijlage 1 Overzicht belangrijke gegevens personen en (mail-)adressen

Het Openbaar Onderwijs Terschelling heeft 4 scholen: Obs Prinses Margrietschool, Obs 't Hunnighouwersgat, Obs 't Jok en 't Schylger Jouw (VO).

Bestuurder Openbaar Onderwijs Terschelling (OOT)		
Wilma Jongsma Mail: wilma.jongsma@schylgerjouw.nl		
Primair Onderwijs		
Obs Prinses Margrietschool Dennenweg 4 8881 CJ West-Terschelling 0562-798004 Info: administratie@opot.nl Website: OBS Prinses Margrietschool Terschelling	Obs 't Hunnighouwersgat Zuidmidlandweg 19A 8891 GH Midland 0562-448568 Info: administratie@opot.nl Website: Obs 't Hunnighouwersgat	Obs 't Jok Duinweg Hoorn 1A 8896 KK Hoorn 0562-448569 Info: administratie@opot.nl Website: 't Jok Terschelling
Directie Openbaar Primair Onderwijs Terschelling (OPOT)		
Loes Dijk en Ineke Tuinman- van Vliet Mail: loes.dijk@opot.nl / ineke.vanvliet@opot.nl		
Voortgezet Onderwijs		
't Schylger Jouw Zuidmidlandweg 8 8891 GH Midland 0562-448531 Info: info@schylgerjouw.nl Website: VO 't Schylger Jouw		
Teamleiders Openbaar Voortgezet Onderwijs (VO)		
Anna Gorter en Kees-Jan Doeksen Mail: anna.gorter@schylgerjouw.nl / kees-jan.doeksen@schylgerjouw.nl		
Aandachtsfunctionarissen Meldcode		
Sociaal Pedagogisch Kwaliteitsteam (SPKT)		
Onderwijskundig Coördinator Eke Heuff: eke.heuff@opot.nl Zorgcoördinator Eveline ten hoedt: eveline.tenhoedt@opot.nl Ondersteuningscoördinator Esme Bijlsma: esme.bijlsma@opot.nl		
Veiligheidscoördinator en Preventiemedewerker		
Kees-Jan Doeksen: kees-jan.doeksen@schylgerjouw.nl		
Anti-pestcoördinator		
Kees-Jan Doeksen: kees-jan.doeksen@schylgerjouw.nl		
Vertrouwenspersoon		
Vertrouwenspersoon intern: Naam: Eke Heuff . E-mail: eke.heuff@opot.nl Vertrouwenspersoon extern: Naam: Adriaentsje Tadema. Telefoon: 058-2334334		
Wijkagent		
Hendrika Mennens: hendrika.mennens@politie.nl		
BHV-ers OPOT		
PM: Lizanne Groeneweg en Kees Arisz lizanne.groeneweg@opot.nl / kees.arisz@opot.nl HHG: Angela Terpstra en Simone Dahmes angela.terpstra@opot.nl / simone.dahmes@opot.nl JOK: Judith Blink en Tineke Kingma judith.blink@opot.nl / tineke.kingma@opot.nl		

Bijlage 2 Sociale kaart Terschelling

SOCIALE KAART TERSCHELLING	
<p>SPRAAK Logopedie Terschelling E-mail: info@logopedieterschelling.nl Telefoon: 06 11 71 98 02</p>	<p>KINDERCOACH/KINDERTHERAPIE Integratief kindercoach (in opleiding als kindertherapeute) Esther Brinkman Telefoon; 06 51947046 E-mail: info@kinderpraktijkesther.nl</p>
<p>HUISWERKBEGELEIDING Praktijk heldere blik Renate de Haan Telefoon: 06-15658131 E-mail: praktijheldereblik@gmail.com</p>	<p>Groot en klein verlies Tamara Spijkerboer Telefoon: 06-22965956 e-mail: info@grootenkleinverlies.nl</p>
<p>BIJLES WISKUNDE: Frans Donders NATUURKUNDE/SCHEIKUNDE/EXACTE VAKKEN: Pim Verhoog Tel: 06-57270050 E-mail: pim@verhoogjekennis.nl</p>	<p>REFLEXINTEGRATIE Edith Roos MindEdit Tel: 06-83990206 E-mail: edith@mindedit.nl</p> <p>Focus Terschelling Rolien van Duyvenbode Tel: 06-42963615 E-mail: rolien@focus-terschelling.nl</p>
<p>FAALANGSTTRAINING Bijzonder Bewegen Adrienne Oostveen Focus Terschelling Rolien van Duyvenbode</p>	<p>DIVERS: Wadcoaching Eefje Smit Tel: 06-21574679 E-mail: info@wadcoaching.nl</p>
<p>WEERBAARHEIDSTRAINING Bijzonder Bewegen Adrienne Oostveen o.a. reflexintegratie Telefoon: 06-36185274 (whatsapp bericht sturen aub) E-mail: info@bijzonderbewegen.nl</p>	<p>Eilandteam Tel: 0562-446244 E-mail: eilandteam@terschelling.nl</p>
<p>Anna speltherapie Telefoon: 06-51557198 E-mail: info@annaspeltherapie.nl</p>	<p>Huisartsenpraktijk West-Terschelling 0562-442181</p> <p>Huisartsenpraktijk Midsland 0562-448703</p>
<p>Wijkagent Hendrika Mennens hendrika.mennens@politie.nl</p>	

Bijlage 3 Sanctieladder leerlingen

In de sanctie ladder staan de verschillende stappen die je trapsgewijs kunt nemen bij het sanctioneren van grensoverschrijdend gedrag.

Bron: [Sanctieladder leerlingen - School en veiligheid](#)

Bijlage 4 Sanctieladder personeel

In de sanctie ladder staan de verschillende stappen die je trapsgewijs kunt nemen bij het sanctioneren van grensoverschrijdend gedrag.

Bron: [Sanctieladder personeel - School en veiligheid](#)

Bijlage 5 Kernwaarden: plezier, geloof in eigen kunnen en jezelf kunnen zijn

Kernwaarden OPOT: plezier, geloof in eigen kunnen en jezelf kunnen zijn

Kernwaarde 'Plezier'

Leerling vaardigheden

- Ik weet wat ik leuk vind en waar ik gek op ben
- Ik kan mijn enthousiasme omzetten in acties
- Ik ga met plezier naar school

Leerkrachtcompetenties

Ik bied divers onderwijs aan, zodat de kinderen kunnen ontdekken waar ze plezier in hebben

- Ik straal plezier uit
- Ik maak tijd om kinderen te vragen naar hun plezier op school en bedenk eventueel met het kind hoe we dit kunnen vergroten

Kernwaarde 'Geloof in eigen kunnen'

Leerling vaardigheden

- Ik vertrouw erop dat ik het kan
- Ik kan een beslissing nemen/keuze maken die goed is voor mijzelf
- Ik weet wat mijn talenten zijn en heb oog voor de talenten van een ander

Leerkrachtcompetenties

- Ik heb onvoorwaardelijk vertrouwen in de kinderen
- Ik geef gerichte feedback; ik maak de ontwikkeling zichtbaar.
- Ik neem de kinderen serieus door vertrouwen uit te stralen van geloofwaardigheid

Kernwaarde 'Jezelf kunnen zijn'

Leerling vaardigheden

- Ik durf fouten te maken
- Ik weet wanneer ik me wel of niet iet hoeft te trekken van wat anderen van mij vinden.
- Ik kan nadenken over mijn gedrag en de gevolgen/het effect daarvan (op anderen)

Leerkrachtcompetenties

- Ik neem de tijd en de ruimte om het kind te zien
- Ik heb oog voor emoties en geef er taal en richting aan
- Ik laat zien dat iedereen er mag zijn

Leerkracht gebieden (Jezelf zijn/Professioneel zijn/Teamlid zijn)

1.Jezelf zijn

- Ik zie en word gezien
- Ik krijg de ruimte om het te doen op mijn manier, binnen de kaders van de school
- Ik kan met ideeën komen en ervaar dat mijn ideeën worden gewaardeerd

2.Professionaal zijn

- Ik neem mijn verantwoordelijkheid
- Ik weet wat de visie van onze school is en ik sta daarachter
- Ik blijf mezelf ontwikkelen

3.Teamlid zijn

- Ik bied een luisterend oor en ben er voor de anderen
- Ik ben bereid om samen te werken
- Ik voel me een deel van het geheel